

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๖/๒๕๕๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕๒/๒๕๕๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้องแล้ว ต่อมา นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ มีหนังสือขอให้ผู้ร้องตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้คัดค้าน ผู้ร้องตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้คัดค้านไม่แสดงรายการเงินลงทุนในบริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด ของตนเองและคู่สมรสในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ร้องจึงให้ผู้คัดค้านชี้แจงเหตุผล ผู้คัดค้านชี้แจงว่า เหตุที่ไม่แสดงเงินลงทุนในบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เนื่องจากไม่มีประสบการณ์ในเรื่องบริษัทและหุ้น โฉนดที่ดินที่ตั้งบริษัท เป็นของบิดามารดา เป็นการประกอบกิจการระบบครอบครัว และฟาร์มเลี้ยงสุกรเป็นทรัพย์สินของบริษัท ผู้ร้องเห็นว่าข้ออ้างของผู้คัดค้านที่ไม่แสดงรายการเงินลงทุนในบริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด ของตน และของกลุ่มสมรสในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบไม่อาจรับฟังได้ พิจารณาแล้วมีมติว่า ผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จึงเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กบให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสอบผู้ร้อง และผู้คัดค้านแล้ว เห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยานมาไต่สวน

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบ และคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออก เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีต่อผู้ร้องแล้ว ต่อมา นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ มีหนังสือให้ผู้ร้องตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้คัดค้าน ผู้ร้องตรวจสอบแล้วพบว่า บริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ ประกอบกิจการให้เช่าอาคาร โรงเรือน และฟาร์มเลี้ยงสัตว์ มีผู้คัดค้านถือหุ้น ๔,๐๐๐ หุ้น นางวิสสุตา เวชชาชีวะ คู่สมรส ถือหุ้น ๓,๐๐๐ หุ้น นางไพเราะ เวชชาชีวะ ถือหุ้น ๓,๐๐๐ หุ้น แต่ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านแสดงรายการเงินลงทุนในบริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด ของตนเองและคู่สมรส

ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด ผู้ร้องแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงเหตุผลกรณีไม่แสดงรายการเงินลงทุนในบริษัทของผู้คัดค้านและคู่สมรส มูลค่า ๗๐๐,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านชี้แจงว่า เหตุที่ไม่แสดงเงินลงทุนเพราะ ไม่มีประสบการณ์ในเรื่องบริษัทและหุ้น โฉนดที่ดินที่ตั้งบริษัทเป็นของบิดามารดา เป็นการลงทุนด้านการเกษตร เป็นกิจการในระบบครอบครัว และฟาร์มเลี้ยงสุกรเป็นทรัพย์สินของบริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด ผู้ร้องเห็นว่า เหตุผลดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้ จึงมีมติว่าผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า การไม่แสดงรายการเงินลงทุนในบริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด ของผู้คัดค้านและคู่สมรส มูลค่า ๗๐๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีของผู้คัดค้าน เป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่ เห็นว่า การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวดที่ ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริง ในวันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง ...” มาตรา ๓๓ ได้บัญญัติวางหลักเกณฑ์ในการยื่นว่า “... ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ... พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย...” จากบทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าวเห็นได้ว่า หลักการสำคัญในการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คือ การแสดงให้เห็นปรากฏถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่เป็นของตน คู่สมรส ตลอดจนบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงในวันที่ยื่นบัญชี ดังจะเห็นได้ว่า นอกจากผู้ยื่นต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่าง ๆ แล้ว ยังจะต้องยื่นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ร้องตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสี่ การไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ตามความเป็นจริง หรือแสดงรายการซึ่งข้อความในเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง โดยผู้ยื่นมิได้แสดงความเป็นจริงให้ปรากฏ ย่อมถือได้ว่าเป็นการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ คดีนี้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้คัดค้านยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วน แต่เมื่อมีการตรวจสอบ ความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของผู้คัดค้านแล้วพบว่า นอกจากผู้คัดค้านจะดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ผู้คัดค้านยังประกอบกิจการ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ให้เช่าอาคาร โรงเรือน และฟาร์มสัตว์ โดยจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท พี.วี.ฟาร์ม จำกัด ซึ่งผู้คัดค้านถือหุ้น ๔,๐๐๐ หุ้น นางวิสสุตา คู่สมรส ถือหุ้น ๓,๐๐๐ หุ้น แต่ผู้คัดค้านไม่แสดงรายการ เงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวของตนเองและคู่สมรสไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี แต่อย่างไรก็ดี พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้คัดค้านไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญ ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นมาตรการที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อให้เกิด การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเป็นไปโดยรู้สำนึกในการกระทำ ที่ต้องการจะปกปิดทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ องค์คณะผู้พิพากษาจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้คัดค้านจงใจยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี จึงต้องห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง เมื่อผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ การกระทำของผู้คัดค้านจึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ ผู้คัดค้าน จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ อันเป็นวันที่ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การกระทำของผู้คัดค้านเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรม เป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๓ กระทง เป็นจำคุก ๖ เดือน ปรับ ๒๔,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษกึ่งหนึ่งตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๓ เดือน ปรับ ๑๒,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้คัดค้านได้รับโทษ จำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางปดาร์ณี ลัดพลี

นายประยูร ณ ระนอง

นายประมวญ รักศีลธรรม

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

นางสมศรี หรุจิตตวิวัฒน์

นายไมตรี สุเทพากุล

นายนิติ เอื้อจรัสพันธุ์

นายพิชัย นิลทองคำ

นายประมวล สุขสมพร